

УДК 378.134:373.3](043)

Мамчич О.Б.

ФОРМУВАННЯ ЛІНГВІСТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ У ПЕДАГОГІЧНОМУ ВИЩІ

Статтю присвячено проблемі формування лінгвокомпетентності майбутніх вчителів у вищому педагогічному навчальному закладі.

Ключові слова: лінгвістична компетентність, комунікативна компетентність.

Складний і багатогранний процес відродження національної освіти у контексті інтеграції України до світового освітнього простору висуває особливі вимоги до вивчення дисциплін лінгвістичного циклу у вищій педагогічній школі.

В умовах демократизації та гуманізації освіти особливої уваги потребує розробка та впровадження таких форм і методів мовної роботи, які мають сприяти становленню високоосвічених фахівців.

Однією з важливих умов успішного навчання курсу сучасної української літературної мови за професійним спрямуванням є оволодіння нею з метою якісної підготовки майбутніх учителів до практичної роботи в школі.

Відповідно до Освітньо-професійного стандарту вищої освіти та Освітньо-кваліфікаційної характеристики майбутнього педагога, критеріями вивчення курсу «Української мови за профспрямуванням» є: теоретичні знання рідної української мови, практичні вміння (гностичні, проектувальні, конструктивні, організаторські, комунікативні) та навички застосування одержаних лінгвістичних знань і вмінь як важливого складника інтелектуальної культури мовної особистості сучасного вчителя.

Концептуальною ідеєю курсу вважаємо положення про те, що формування лінгвокомпетентної особистості майбутнього педагога (незалежно від набутого ним фаху) є соціальною вимогою, базується на психолого-педагогічній теорії та практиці, спрямовано на реалізацію міжособистісних відносин у професійній діяльності і створення відповідних умов для вдосконалення мовної та мовленнєвої культури студентів.

Такою умовою є впровадження програми курсу на засадах кредитно-модульної системи організації навчального процесу та контролю і оцінювання знань із метою постійного стимулювання студентів до систематичного вивчення ними дисциплін мовного циклу, а також посилення контролю засвоєння відповідного обсягу навчального матеріалу, що сприятиме оптимізації процесу набуття мовної та мовленнєвої компетентності. Програму укладено з урахуванням світового досвіду галузі вищої освіти, що має на меті сприяти євроінтеграції ЧДПУ до міжнародної системи ВНЗ.

Дидактичною метою програми є:

- удосконалення знань про українську мову як національну мову українського народу, виховання поваги до українського слова;
- набуття теоретичних знань щодо особливостей стилів мовлення та їх функціонування в залежності від ситуації спілкування;
- вироблення практичних умінь і навичок оволодіння графічними, орфографічними, лексичними, граматичними, стилістичними та пунктуаційними нормами сучасного українського літературного мовлення.

Студенти мають знати:

- роль мови в житті людини та суспільному житті, вільно оперувати поняттями „мова”, „національна мова”, „державна мова”, „літературна мова”, „мовлення”, „літературна норма” тощо;
- функціональні стилі сучасної української літературної мови;
- основні види документів, вимоги та загальні правила оформлення їх відповідно до державного стандарту.

Студенти мають уміти:

- розрізняти норми сучасної української літературної мови;
- демонструвати практично рівень оволодіння нормами сучасної української літературної мови;
- визначати типи та класифікаційні ознаки документів різних видів;
- вільно послуговуватися стійкими словесними формулами.

Навчальна дисципліна «Українська мова за профспрямуванням» складається з окремих модулів. Модулем вважається відносно самостійна частина навчального процесу, складниками якої є одна або декілька близьких за змістом лінгвістичних тем, понять, принципів.

Обсягом модуля є академічне навантаження окремого студента з відповідного окремого модуля у годинах, з урахуванням аудиторної та самостійної роботи, і дорівнює 3 кредитам (50% часу – на самостійну роботу студентів), (1 кредит – 36 годин).

Обсяг дисципліни є сумою обсягів модулів даної лінгводисципліни.

Обсяг семестру є сумою обсягів лінгводисциплін семестру.

Оцінка є показником якості успішності окремого студента з даного модуля.

Середня оцінка знань з лінгвістичної дисципліни за семестр, курс, рівень освіти вважається середньозваженою величиною.

Рейтинг студента є комплексним чисельним показником індивідуального рівня успішності і характеризує якість засвоєння ним навчального мовного матеріалу та його обсяг.

Рейтинг студента визначається за відповідною лінгвістичною дисципліною, етапами навчального процесу (курс, семестр), рівнями освіти.

Необхідною умовою вивчення курсу „Української мови за профспрямуванням” на засадах кредитно-модульної системи є комп’ютеризація обліку поточної та підсумкової успішності студентів, що є однією з сучасних інноваційних освітніх технологій процесу навчання та контролю знань студентів.

Mamchich O.

DEVELOPING LINGUISTIC COMPETENCE OF FUTURE SCHOOL TEACHERS IN HIGHER PEDAGOGICAL SCHOOLS

The article is devoted to research of developing linguistic competence of future school teachers in higher pedagogical schools.

Key words: *linguistic competence, communicative competence.*

Стаття надійшла до редакції 19.11.2009 р.